

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΛΕΩΤΣΑΚΟΥ κατά ΕΛΛΑΔΟΣ

(Προσφυγή αρ. 30958 /13)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

4 Οκτωβρίου 2018

*Η απόφαση αυτή θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονται
στο άρθρο 44 § 2 της Συμβάσεως. Δύναται να υποστεί βελτιώσεις ύφους.*

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Στην υπόθεση Λεωτσάκου κατά Ελλάδος,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (πρώτο τμήμα), το οποίο συνεδρίασε και συγκροτήθηκε σε σώμα με την εξής σύνθεση:

Kristina Pardalos, Πρόεδρος,

Λίνος- Αλέξανδρος Σισιλιάνος,

Aleš Pejchal,

Krzysztof Wojtyzek,

Armen Harutyunyan,

Tim Eicke,

Jovan Ilievski, Δικαστές

και με τον κ. Abel Campos, Γραμματέα του τμήματος,

Αφού σκέφτηκε, σε μυστική διάσκεψη αυτού την 11^η Σεπτεμβρίου 2018, εκδίδει την παρούσα απόφαση, την οποία έλαβε κατά την παραπάνω ημερομηνία:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Κατ' αρχάς, για την υπόθεση αυτή κατατέθηκε προσφυγή (αριθμός 30958/13), στρεφόμενη κατά του Ελληνικού Κράτους, από υπήκοο του Κράτους αυτού, τον κ. Πέτρο Λεωτσάκο (« ο προσφεύγων») ο οποίος προσέφυγε στο Δικαστήριο την 30^η Απριλίου 2013, δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης διαφύλαξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών («Η Σύμβαση»).
2. Τον προσφεύγοντα εκπροσώπησε ο κ. Μυλωνάς, δικηγόρος Αθηνών. Την ελληνική Κυβέρνηση (« Η Κυβέρνηση») εκπροσώπησαν οι πληρεξούσιοι αυτής, ο κ. Κ. Γεωργιάδης, πάρεδρος στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, και η Κυρία Δημητρακοπούλου, Δικαστική Πληρεξουσία στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.
3. Ο προσφεύγων προβάλλει τον ισχυρισμό παραβίασης των άρθρων 6§1 (ισότητα δικονομικών όπλων) και 8 της Συμβάσεως.
4. Την 30^η Μαρτίου 2017, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στην Ελληνική Κυβέρνηση.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ**1. ΤΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ**

Ελληνική Δημοκρατία, Μεταφραστική Υπηρεσία Υπουργείου Εξωτερικών, Αθήνα
Service des Traductions du Ministère des Affaires Etrangères de la
République Hellénique, Athènes
Hellenic Republic, Ministry of Foreign Affairs, Translation Service, Athens

5. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1951 και διαμένει στην Αθήνα.

6. Ο προσφεύγων ασκεί το επάγγελμα του δικηγόρου από το 1976. Την 19^η Ιουλίου 2010, μίσθωσε νέους χώρους για το γραφείο του στον τρίτο όροφο πολυκατοικίας που κείται στην περιοχή Καλλιθέας. Το μισθωτήριο συμβόλαιο, που διευκρίνιζε στη δεύτερη σελίδα του ότι ο χώρος θα χρησιμοποιείται ως δικηγορικό γραφείο, κατατέθηκε στην Εφορία στις 20 Ιουλίου 2010. Μία πινακίδα η οποία έφερε την ένδειξη «Δικηγορικό Γραφείο Πέτρου Λεωτσάκου», είχε τοποθετηθεί στην πόρτα του γραφείου. Στην ετήσια δήλωση του για το 2011 στον Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιώς, την οποία κατέθεσε την 1^η Μαρτίου 2011, ο προσφεύγων ανέφερε τη διεύθυνση αυτή.

7. Την 14^η Ιουλίου 2010, η Διεύθυνση Ασφαλείας Αττικής (υποδιεύθυνση καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος) υπέβαλε στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών στοιχεία σχετικά με τη δραστηριότητα μιας εγκληματικής οργάνωσης η οποία αποτελείτο από πολλά πρόσωπα ελληνικής και αλλοδαπής ιθαγένειας. Ο Εισαγγελέας ενημέρωσε με τη σειρά του τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ο οποίος διέταξε προκαταρκτική εξέταση. Στο πλαίσιο της προκαταρκτικής αυτής εξέτασεως η οποία διεξήχθη από τον ίδιο τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ο τελευταίος αυτός ζήτησε από τον Αντεισαγγελέα Εφετών Αθηνών Ι. Ντ., να ερευνήσει για την τέλεση από την εν λόγω εγκληματική οργάνωση αδικημάτων ιδιαίτερης βαρύτητας, όπως το ξέπλυμα χρήματος, δωροδοκία δικαστών, σύσταση εγκληματικής οργάνωσης και πλείστον άλλων αδικημάτων.

8. Την 23^η Σεπτεμβρίου 2010, ο εισαγγελέας Ι. Ντ. απέστειλε στη Διεύθυνση Ασφαλείας Αττικής την ακόλουθη εντολή έρευνας.

« Βάσει της υπ' αριθ 2940/ 29.7.2010 αποφάσεως του Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου, διενεργούμε έρευνα για την εξακρίβωση τελέσεως αξιοποιώνων πράξεων, κυρίως εκείνης της σύστασης εγκληματικής οργάνωσης (άρθρο 187 του ποινικού κώδικα) από τον Σ.Γ. και Ι.Γ. καθώς και από έτερα πρόσωπα που συνδέονται με αυτούς και κινούνται από κοινού με αυτούς.

Εν όψει των στοιχείων που έχουν συγκεντρωθεί μέχρι σήμερα και με στόχο να μην απολεσθούν σημαντικά αποδεικτικά στοιχεία, διατάσσουμε επισταμένες έρευνες, κατ'εφαρμογήν των άρθρων 253-259 του κώδικα ποινικής δικονομίας, στις κατοικίες και τα γραφεία τα οποία ευρίσκονται στους παρακάτω δρόμους:

1.(...)

4. [η ακριβής διεύθυνση της πολυκατοικίας]

(...)

Επιπλέον, εάν το κρίνετε αναγκαίο, να προβείτε σε σωματική έρευνα των προσώπων που θα βρεθούν σε αυτές τις κατοικίες και γραφεία.

Σε κάθε περίπτωση, να κατάσχετε κατά την κρίση σας κάθε αντικείμενο ή έγγραφο που βρίσκεται εκεί και συνδέεται με την υπό έρευνα υπόθεση και να συντάξετε τα σχετικά πρακτικά που θα υποβάλετε στη συνέχεια το συντομότερο δυνατόν (...)»

9. Στις 24 Σεπτεμβρίου 2010, χωρίς ο προσφεύγων να έχει ενημερωθεί, διεξήχθη έρευνα στο γραφείο του. Διήρκησε δώδεκα ημέρες (δηλαδή μέχρι την 4^η Οκτωβρίου 2010). Διεξήχθη από αξιωματικό της αστυνομίας συνοδευόμενο από αντεισαγγελέα. Μία γειτόνισσα η οποία δεν είχε νομικές γνώσεις παρέστη ως μάρτυρας.

10. Οι αρχές κατέσχεσαν υπολογιστές και ορισμένα έγγραφα- μεταξύ των οποίων δικογραφίες σχετικές με τις δικαστικές διαδικασίες και έγγραφα φορολογικού περιεχομένου-, τα οποία απαριθμήθηκαν σε δώδεκα πρακτικά κατασχέσεως, συνολικά 372 σελίδων.

11. Μία άλλη έρευνα έλαβε χώρα επίσης στην ιδιωτική κατοικία του προσφεύγοντος, παρουσία της συζύγου του και του ιδίου.

12. Ο Εισαγγελέας Ι.Ντ. συνέχισε την ανάκριση μέχρι τον Μάρτιο του 2012.

13. Τον Μάιο του 2012, προέβη στη δίωξη ορισμένων προσώπων, μεταξύ των οποίων και του προσφεύγοντος.

14. Την 5^η Ιουνίου 2012, ο κ. Λεωτσάκος προσφεύγει στο Συμβούλιο Εφετών Αθηνών ζητώντας να κηρυχθούν παράνομες η έρευνα και η κατάσχεση και να του επιστραφούν τα κατασχεθέντα αντικείμενα και έγγραφα. Ενίστατο διότι η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 262§ 3 του κώδικα ποινικής δικονομίας η οποία στοχεύει στην προστασία του επαγγελματικού απορρήτου δεν είχε τηρηθεί και διότι η έρευνα έλαβε χώρα κατά την απουσία του. Επιπλέον, δεν εκλήθη να παρασταθεί σε αυτήν και δεν μπορούσε να

επικαλεστεί την προστασία του επαγγελματικού απορρήτου.

15. Ο Εισαγγελέας Ι. Ντ. ορίστηκε ως ο αρμόδιος Εισαγγελέας για την υπόθεση. Στην πρότασή του στο συμβούλιο εφετών, ζήτησε την απόρριψη της αιτήσεως του προσφεύγοντος.

16. Ο Εισαγγελέας υπογραμμίζει ότι η ένδικη έρευνα δεν έλαβε χώρα σε δικηγορικό γραφείο, όπως διατεινόταν με απατηλό τρόπο ο προσφεύγων, και ότι, κατά συνέπεια, οι διατάξεις της ποινικής δικονομίας σχετικές με την προστασία του επαγγελματικού απορρήτου δεν ήταν εφαρμοστέες στην περίπτωση εκείνη. Δέχθηκε ότι ο προσφεύγων είχε δηλώσει το δικηγορικό του γραφείο στον Πειραιά την 1^η Μαρτίου 2011, δηλαδή μεταγενέστερα της έρευνας που έλαβε χώρα. Σημείωνε ότι εκ των κατασχεθέντων εγγράφων προέκυπτε ότι ο προσφεύγων δήλωνε επίσης και άλλες διευθύνσεις ως έδρα του δικηγορικού του γραφείου, ενώ ένας δικηγόρος είναι υποχρεωμένος, από το νόμο, να ορίσει το δικηγορικό του γραφείο στον τόπο της έδρας του Δικηγορικού Συλλόγου στον οποίο είναι εγγεγραμμένος ως μέλος.

17. Ο Εισαγγελέας εκθέτει επίσης ότι η έρευνα είχε λάβει χώρα νόμιμα, κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης, και όχι κατά τη διάρκεια της προανάκρισης ή της κυρίας ανάκρισης. Κατά τη διεξαγωγή των ερευνών στις κατοικίες και στα επαγγελματικά γραφεία όλων των κατηγορουμένων, κατασχέθηκε μεγάλος αριθμός αποδεικτικών στοιχείων. Κατά τον Εισαγγελέα, τα στοιχεία αυτά αποτελούσαν επαρκή τεκμήρια τέτοια ώστε να μπορούν στοιχειοθετήσουν την ύπαρξη εγκληματικής οργάνωσης και της διάπραξης σωρείας αξιοποιίνων πράξεων για τις οποίες είχαν ασκηθεί οι ποινικές διώξεις. Ένα τέτοιο αποτέλεσμα θα ήταν αδύνατο χωρίς τη συλλογή όλων αυτών των στοιχείων που ήταν καθοριστικά και τα οποία θα αποτελούσαν μέρος της δικογραφίας, γιατί ήταν εξαιρετικά πρόσφορα για τον έλεγχο της υποθέσεως από τον εισαγγελέα ανακριτή.

18. Ο Εισαγγελέας βεβαιώνει ότι ουδεμία άλλη ανακριτική πράξη έλαβε χώρα, εκτός από την έρευνα και την κατάσχεση των εγγράφων που διενεργήθηκαν στους χώρους του προσφεύγοντος. Λαμβάνοντας υπ' όψη το κατεπείγον της υποθέσεως, δεν ήταν αναγκαίο να ληφθεί απόφαση από το συμβούλιο φετών πριν ή μετά τη διενέργεια της έρευνας. Για τον Εισαγγελέα, η

απουσία του προσφεύγοντα κατά η διάρκεια της έρευνας δεν έθιγε τη νομιμότητα αυτής, γιατί είχε εξασφαλιστεί η παρουσία εισαγγελέως και γείτονος του προσφεύγοντος ως μάρτυρος

19. Την 2^α Νοεμβρίου 2012, το συμβούλιο εφετών απέρριψε την αίτηση ως αβάσιμη (βούλευμα αρ 2564/2012). Στο βούλευμα αυτό δηλώνει ότι επικυρώνει εξ ολοκλήρου την πρόταση του Ι. Ντ., με το να επικαλείται την αποφυγή αχρήστων επαναλήψεων.

20. Την 6^η Νοεμβρίου 2012, ο προσφεύγων ζήτησε από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου να ασκήσει αναίρεση υπέρ του νόμου κατά του προειρημένου βουλεύματος. Την 7^η Νοεμβρίου 2012, ο Εισαγγελέας απέρριψε την αίτηση του προσφεύγοντος. Έγραψε ακριβώς επί του κειμένου της αναίρεσης ότι δεν υπήρχε λόγος ασκήσεως αναιρέσεως διότι το βούλευμα του εφετείου ήταν επαρκώς τεκμηριωμένο και απαντούσε πλήρως στα ερωτήματα που είχε εγείρει ο προσφεύγων, τόσο ως προς τα πραγματικά περιστατικά όσο και προς τη νομική θεμελίωση αυτών.

Η ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ

21. Το ισχύον εσωτερικό δίκαιο και η πρακτική για τη συγκεκριμένη περίπτωση περιλαμβάνονται στην απόφαση *Modestou c. Grèce* (αρ 51693/13 §§ 16-24, 16 Μαρτίου 2017). Επιπλέον, το άρθρο 49§ 3 του υπ' αρ. 3026/1954 διατάγματος περί του κώδικος δικηγόρων, σε ισχύ κατά την εποχή των γεγονότων εκείνων, όριζε ότι:

« Έρευναι κατά τα άρθρα 253 και επόμενα του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας, κατ' οίκον ή εν τω Γραφείω Δικηγόρου, ως και σωματικάί τοιαύται και κατασχέσεις εγγράφων κατ' αρθρ. 261 και επόμενα του Κώδικος Ποινικής Δικονομίας ευρισκομένων εις χείρας δικηγόρου απαγορεύονται, εφ' όσον ο Δικηγόρος είναι πληρεξούσιός του κατηγορουμένου ή συνήγορος αυτού».

23. Το άρθρο 39§ 1 του νόμου αρ. 4194/2013, τροποποιώντας τον κώδικα περί δικηγόρων, προβλέπει:

Απαγόρευση έρευνας και κατάσχεσης

« Απαγορεύεται η διεξαγωγή έρευνας για την αναζήτηση εγγράφων ή άλλων στοιχείων ή των ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης αυτών, καθώς και η κατάσχεση αυτών, για όσο χρόνο βρίσκονται στην κατοχή του δικηγόρου για υπόθεση που αυτός χειρίζεται».

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1.ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΣΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

24. Η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή για μη εξάντληση των εσωτερικών ενδίκων μέσων: όταν προσέφυγε στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ο προσφεύγων, παρέλειψε να προβάλει τους λόγους του βάσει των άρθρων 6 και 8 της Σύμβασης. Ο προσφεύγων επικαλέστηκε ως μοναδικό μέσο άσκησης αναίρεσης την έλλειψη επαρκούς αιτιολογίας (άρθρο 139 του κώδικα ποινικής δικονομίας) ενώ όφειλε να επικαλεστεί την απόλυτη ακυρότητα (άρθρο 484 του ίδιου κώδικα) που συνίστατο στην παραβίαση των δικαιωμάτων του τα οποία εγγυάται η Σύμβαση.

25. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι δεν συνιστά επί του προκειμένου προσφυγή που πρέπει να εξαντληθεί το γεγονός ότι προσέφυγε στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

26. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι στο πλαίσιο του άρθρου 35§1, οποιοσδήποτε προσφεύγων πρέπει να επικαλεστεί προσφυγές οι οποίες κανονικά είναι διαθέσιμες και επαρκείς για να του επιτρέψουν να ζητήσει την αποκατάσταση των παραβιάσεων τις οποίες ισχυρίζεται ότι έχει υποστεί. Οι προσφυγές αυτές πρέπει να υπάρχουν σε επαρκή βαθμό βεβαιότητας, τόσο στην πρακτική όσο και στη θεωρία, στοιχείο άνευ του οποίου πάσχουν ως προς την επιθυμητή αποτελεσματικότητα και προσβασιμότητα. Το Δικαστήριο έκρινε ακόμη ότι ένα ένδικο μέσο το οποίο δεν είναι άμεσα προσιτό στον προσφεύγοντα και το οποίο για να ασκηθεί εξαρτάται από τη διακριτική ευχέρεια ενός ενδιαμέσου δεν είναι πραγματική προσφυγή κατά την έννοια του άρθρου 35 § 1 της Σύμβασης (Tănase c.Moldova [GC] αρ. 7/08, §§ 121-122, CEDH 2010).

27. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι για να ασκήσει αίτηση αναιρέσεως κατά του βουλεύματος του Συμβουλίου Εφετών, ο προσφεύγων θα έπρεπε να αποταθεί στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και να ζητήσει από εκείνον να ασκήσει αναίρεση υπέρ του νόμου (άρθρο 483 του κώδικα ποινικής δικονομίας). Ο κώδικας ποινικής δικονομίας δεν προβλέπει τη δυνατότητα για ένα διάδικο να προσφεύγει στη διαδικασία απευθείας άσκησης αναίρεσης. Συνεπώς, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου δύναται να απορρίψει την αίτηση με άμεσο τρόπο, όπως και έκαμε στη συγκεκριμένη περίπτωση (παράγραφος 20 παραπάνω). Καμία υποχρέωση για

ιδιαίτερη αιτιολογία δεν προκύπτει από το ισχύον εσωτερικό δίκαιο, εφόσον η απάντηση του εισαγγελέως στο αίτημα του διαδίκου για τη διαδικασία δεν διατυπώνεται ως «διάταξη» κατά την έννοια των άρθρων 138 και 139 του κώδικα ποινικής δικονομίας (*Goron c. Grèce* (n 2) [G C] αρθ. 12686/03, §40, CEDH 2009).

28. Το Δικαστήριο εκτιμά, συνεπώς, ότι η προσφυγή του προσφεύγοντος ενώπιον του Εισαγγελέως του Αρείου Πάγου δεν ήταν διόλου αποτελεσματική. Πρέπει συνεπώς να απορριφθεί η ένσταση της μη εξάντλησης των ενδίκων μέσων την οποία προέβαλε η Κυβέρνηση.

29. Το Δικαστήριο, διαπιστώνοντας ότι η προσφυγή δεν είναι προδήλως αβάσιμη κατά την έννοια των άρθρων 35§ 3 α) της Συμβάσεως, και δεδομένου άλλωστε ότι δεν προσκρούει σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου, κηρύσσει το παραδεκτόν αυτής.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

30. Ο προσφεύγων παραπονείται για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες πραγματοποιήθηκε η έρευνα στο δικηγορικό του γραφείο. Ισχυρίζεται ότι έλαβε χώρα παραβίαση του άρθρου 8 της Συμβάσεως, η οποία έχει επί λέξει ως εξής:

«1. Κάθε πρόσωπο δικαιούται εις τον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής του ζωής. Της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του».

2. Δεν επιτρέπεται να υπάρξει επέμβαση δημόσιας αρχής στην άσκηση του δικαιώματος τούτου, εκτός εάν η επέμβαση αυτή προβλέπεται από το νόμο και αποτελεί μέτρο το οποίο, σε μία δημοκρατική κοινωνία, είναι αναγκαίον δια την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια ασφάλεια, την οικονομική ευημερία της χώρας, την προάσπιση της τάξεως και την πρόληψη ποινικών παραβάσεων, την προστασία της υγείας ή της ηθικής, ή την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων».

A. Επιχειρήματα των διαδίκων

1. Ο προσφεύγων

31. Ο προσφεύγων επικαλείται τη νομολογία του Δικαστηρίου σε θέματα έρευνας κατ' οίκον και κυρίως σε δικηγορικά γραφεία, καθώς και την υπόθεση *Modestou κατά Ελλάδος* (σχετικά με την οποία καλεί το Δικαστήριο να εφαρμόσει τα άρθρα 42-45 στη συγκεκριμένη περίπτωση). Υποστηρίζει επίσης

ότι, στην περίπτωση αυτή, η εσφαλμένη εκτίμηση κατ'αυτόν του εσωτερικού δικαίου από τις αρχές, το περιεχόμενο του εντάλματος ερεύνης και οι όροι διενέργειας αυτής αναλύονται σε εννέα παραβιάσεις του άρθρου 8 της Συμβάσεως, και παραθέτει τα επιχειρήματα ως εξής:

- μη τήρηση ορισμένων διατάξεων του εσωτερικού δικαίου, κυρίως των άρθρων 253 και 262 του κώδικα ποινικής δικονομίας,
- μη προσδιορισμός του ειδικού χαρακτήρα του εντάλματος που αφορούσε σε δέκα πέντε κατοικίες ή γραφεία,
- μη προσδιορισμός του ειδικού χαρακτήρα του εντάλματος, γιατί δεν ήταν αιτιολογημένο και δεν προσδιόριζε τις επί μέρους πράξεις του κατηγορητηρίου,
- αόριστος και γενικός χαρακτήρας του αντικειμένου της έρευνας,
- διενέργεια της έρευνας και κατάσχεση από την αστυνομία οποιουδήποτε αντικειμένου βρήκε στο δικηγορικό γραφείο,
- μη παρουσία κατά τη διενέργεια της έρευνας, μαρτύρων με νομικές γνώσεις,
- επιπτώσεις της έρευνας στη φήμη του προσφεύγοντος και παραβίαση του επαγγελματικού απορρήτου.

2. Η Κυβέρνηση

32. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η έρευνα δεν συνιστούσε προσβολή του δικαιώματος που προστατεύεται από το άρθρο 8, διότι η εθνική νομοθεσία προέβλεπε το μέτρο αυτό στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας. Επιπλέον, η έρευνα επεδίωκε ένα νόμιμο σκοπό συνιστάμενο στην αποκάλυψη των αποδεικτικών στοιχείων της συμμετοχής του προσφεύγοντος σε εγκληματική οργάνωση και συνεπώς στην προστασία της τάξης και στην πρόληψη αξιοποιώνων πράξεων.

33. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ακόμη ότι η έρευνα διενεργήθηκε όχι σε δικηγορικό γραφείο αλλά σε διαμέρισμα και αυτό για τους παρακάτω λόγους. Ο προσφεύγων είχε υπομισθώσει το γραφείο αυτό από άλλον δικηγόρο που είχε υποστηρίξει ότι η σύμβαση μισθώσεως έφερε πλαστή υπογραφή. Προέβη στην απαιτούμενη δήλωση στο Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιώς την 1^η Μαρτίου 2011,

δηλαδή μετά την έρευνα. Το γραφείο βρισκόταν στην Καλλιθέα η οποία είναι περιοχή που κείται εκτός ορίων δικαιοδοσίας του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς, μέλος του οποίου ήταν ο προσφεύγων. Συνεπώς, δεν ετύγχαναν εφαρμογής οι διατάξεις του κώδικα ποινικής δικονομίας σχετικά με την προστασία του επαγγελματικού απορρήτου, και λαμβανομένου υπ' όψη του κατεπείγοντος της καταστάσεως, οι αστυνομικές αρχές δεν υποχρεώνονταν να αναζητήσουν τον προσφεύγοντα και να τον ενημερώσουν πριν από την έναρξη της έρευνας. Η απαγόρευση της έρευνας σε δικηγορικό γραφείο και της κατάσχεσης εγγράφων, η οποία περιέχεται στον κώδικα περί δικηγόρων, στοχεύει μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες ο δικηγόρος είναι εκπρόσωπος του κατηγορουμένου και όχι σε εκείνη κατά την οποία ο δικηγόρος ο ίδιος καθίσταται ύποπτος της διάπραξης αδικήματος.

34. Η Κυβέρνηση διευκρινίζει ότι η εντολή του Εισαγγελέως αναφερόταν στα άρθρα 187 (εγκληματική οργάνωση) του ποινικού κώδικα και 253-259 (έρευνες) του κώδικα ποινικής δικονομίας και καλούσε τις αστυνομικές αρχές να προβούν σε κατάσχεση οποιουδήποτε εγγράφου είχε σχέση με την υπό έρευνα υπόθεση. Δεν απαιτούσε αναλυτικότερη αιτιολογία. Σκοπός των ερευνών αυτών σε ένα τόσο πρόωρο στάδια της προκαταρκτικής εξέτασης ήταν η συλλογή αποδεικτικών στοιχείων αγνώστων μέχρι τότε και τα οποία δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν στην παραπάνω εντολή.

35. Τέλος, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η νομιμότητα της έρευνας εξετάστηκε από το συμβούλιο εφετών που δεν είχε ουδεμία σχέση με την υπόθεση και όχι από τον εισαγγελέα που είχε χρεωθεί την προκαταρκτική εξέταση. Το εσωτερικό ελληνικό δίκαιο έχει θεσπίσει την αρχή του «αδιαιρέτου της εισαγγελίας», πράγμα το οποίο σημαίνει ότι κάθε εισαγγελέας ενεργεί ως εκπρόσωπος της εισαγγελίας, χωρίς να λαμβάνει υπ' όψη το πρόσωπο που βρίσκεται πίσω από κάθε ανακριτικό μέτρο που λαμβάνει χώρα. Άλλωστε, ο εισαγγελέας είναι ανεξάρτητος τόσο από την εκτελεστική εξουσία όσο και από τους διαδίκους κατά τη διαδικασία. Συνεπώς, στη συγκεκριμένη περίπτωση, το συμβούλιο εφετών είναι εκείνο που αποφάνθηκε επί της αιτήσεως του προσφεύγοντος. Ορμώμενο κατ' αυτόν τον τρόπο, στηρίχθηκε στην πρόταση του εισαγγελέως αλλά δεν συνδεόταν με αυτήν.

B. Κρίση Δικαστηρίου*1. Γενικές αρχές*

36. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι λαμβάνει υπ' όψη του την έρευνα που διενεργήθηκε στο δικηγορικό γραφείο ως ανάμιξη στην « ιδιωτική ζωή» και την « αλληλογραφία» και, ενδεχομένως, την κατοικία, με την πλέον ευρεία έννοια που επιτάσσει ο γαλλικός όρος σε σχέση με το αγγλικό κείμενο που χρησιμοποιεί τον όρο «home» (*Niemietz c. Allemagne*, 16 Δεκεμβρίου 1991, §§ 29-33, σειρά Α αρ. 251-B, *Tamosius c. Royaume-Uni* (αποφ.) αρ. 62002/00, CEDH 2002-VIII, *Wieser et Bicos Beteiligungen GmbH c. Autriche*, αρ. 74336/01, § 42, CEDH 2007, *Iliya Stefanov c. Bulgarie*, αρ. 65755/01/01, § 34, 22 Μαΐου 2008, *ίδε επίσης Sallinen et autres c / Finlande*, 50882/99, § 71, 27 Σεπτεμβρίου 2005, που πιστοποιεί ότι η έρευνα στους επαγγελματικούς χώρους ενός δικηγόρου προσβάλλει επίσης το δικαίωμά του στο σεβασμό της «κατοικίας» του).

37. Το Δικαστήριο δέχεται, επειδή πρόκειται ειδικότερα για κατ' οίκον επισκέψεις και κατασχέσεις, ότι σχετικά με παρόμοιες υποθέσεις ερεύνησε εάν η εσωτερική νομοθεσία και πρακτική εξασφάλιζαν τις κατάλληλες και επαρκείς εγγυήσεις κατά των καταχρήσεων και της αυθαιρεσίας (*ίδε μεταξύ άλλων, Mialhe c. France* (No 1) 25 Φεβρουαρίου 1993 , §37, σειρά Α αρ. 256-C, *Funke c. France*, 25 Φεβρουαρίου 1993, §56, σειρά Α αρ. 256-A, *Crémieux c. France*, 25 Φεβρουαρίου 1993, §39, σειρά Α αρ. 256-B, *Société Colas Est et autres*, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, § 48, *Wieser et Bicos Beteiligungen GmbH, Robathin*, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, §57, και *Robathin*, όπως αναφέρθηκε παραπάνω § 44). Το Δικαστήριο παρατηρεί επίσης ότι μεταξύ των εγγυήσεων αυτών περιλαμβάνεται η ύπαρξη ενός « αποτελεσματικού ελέγχου» κάποιων μέτρων αντίθετων προς το άρθρο 8 της Σύμβασης (*Lambert c. France*, 24 Αυγούστου 1998, § 34, *Recueil des arrêts et décisions* 1998-V).

38. Το Δικαστήριο επανέρχεται εκτιμώντας ότι οι διώξεις κατά μελών νομικών επαγγελματιών θίγουν ακριβώς την ουσία του συστήματος της Συμβάσεως (*Elçi et autres c. Turquie*, αρ. 23145/93 και 25091/94, §669, 13

Νοεμβρίου 2003). Κάθε καταπάτηση του επαγγελματικού απορρήτου μπορεί να αντανακλά στην καλή διοίκηση της δικαιοσύνης, και, ως εκ τούτου, στα δικαιώματα που εγγυάται το άρθρο 6 (Niemetz, όπως αναφέρεται παραπάνω, § 37). Συνεπώς οι έρευνες των χώρων των δικηγόρων πρέπει να αποτελούν αντικείμενο ενδεδειγμένου ελέγχου.

39. Το Δικαστήριο οφείλει κατ'αρχάς να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο διεξήχθη η έρευνα αυτή. Πρέπει επίσης να εξετάσει εάν κατά τη διάρκεια της έρευνας ήταν παρόντες ανεξάρτητοι παρατηρητές οι οποίοι συμμετείχαν αποτελεσματικά σε αυτήν ώστε να μη γίνεται υφαρπαγή εγγράφων τα οποία καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο. Το Δικαστήριο πρέπει τέλος να λάβει υπ' όψη του την έκταση των πιθανών επιπτώσεων στην εργασία και στη φήμη του προσώπου στο οποίο στοχεύει η έρευνα αυτή (Camendind c. Suisse, απόφαση της 16^{ης} Δεκεμβρίου 1997, Recueil des arrêts et décisions 1997-VIII, §45, Buck c. Allemagne, αρ. 41604/98, § 45, CEDH 2005-IV, Smirnov c. Russie, αρ. 71362/01, §44, CEDH 2007, Wieser and Bicos Beteiligungen GmbH, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, § 57, Iliya Stefanov, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, § 38, Aleksayan c. Russie, αρ. 46468/06, § 214, 22 Δεκεμβρίου 2008, Kolesnichenko c. Russie αρ. 18856/04, § 31, 9 Απριλίου 2009, Golovan c. Ukraine, αρ. 41716/06, § 62, 5 Ιουλίου 2012).

40. Ειδικότερα, σε ότι αφορά στην παρουσία ανεξαρτήτων παρατηρητών κατά τη διάρκεια έρευνας σε δικηγορικό γραφείο, το Δικαστήριο εκτιμά ότι ένας τέτοιος παρατηρητής οφείλει επιπλέον να έχει τα νομικά προσόντα για να συμμετάσχει αποτελεσματικά στη διαδικασία και να διαθέτει εξουσία για να αποτρέψει κάθε πιθανή προσβολή του επαγγελματικού απορρήτου του δικηγόρου, το γραφείο του οποίου γίνεται αντικείμενο έρευνας (Golovan, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, §63 και η παρατιθέμενη νομολογία).

2. Εφαρμογή των αρχών στη συγκεκριμένη περίπτωση

41. Το Δικαστήριο δέχεται άμεσα ως δεδομένο ότι η επίμαχη έρευνα έλαβε χώρα στον επαγγελματικό χώρο του προσφεύγοντος, και ότι συνεπώς θα πρέπει να εφαρμοστούν τα προτάγματα τα πλέον αυστηρά της νομολογίας του Δικαστηρίου σχετικά με τις έρευνες που διενεργούνται στα δικηγορικά γραφεία.

Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι το ένταλμα έρευνας που εκδόθηκε την 23^η Σεπτεμβρίου 2010, ανέφερε ως διεύθυνση του προσφεύγοντα εκείνη στην οποία αυτός είχε μισθώσει γραφεία την 19^η Ιουλίου 2010, για να τα χρησιμοποιήσει ως το γραφείο του, χρήση την οποία ρητά είχε σημειώσει στη σύμβαση μισθώσεως που είχε κατατεθεί στις φορολογικές αρχές. Άλλωστε, μία επιγραφή η οποία έφερε την ένδειξη «δικηγορικό γραφείο Πέτρου Λεωτσάκου» είχε τοποθετηθεί επάνω στην πόρτα του γραφείου (παράγραφος 6 παραπάνω). Το γεγονός το οποίο μνημονεύει ο εισαγγελέας στην πρότασή του προς το Συμβούλιο εφετών, ότι ο προσφεύγων διέθετε και άλλες επαγγελματικές διευθύνσεις δεν ήταν δυνατόν να το γνωρίζουν οι αστυνομικοί κατά το χρόνο της έρευνας, διότι, όπως παραδέχεται ο εισαγγελέας στην πρότασή του, οι διευθύνσεις αυτές θα είχαν αναγραφεί στα κατασχθέντα έγγραφα κατά το χρόνο της έρευνας (παράγραφος 16 παραπάνω). Τέλος, πρέπει να δεχθούμε ότι η ιδιωτική κατοικία του προσφεύγοντος ήταν ευδιάκριτα ξεχωριστή από την επαγγελματική του κατοικία όπως προκύπτει από το γεγονός ότι η πρώτη αποτέλεσε επίσης αντικείμενο μιας άλλης έρευνας από την αστυνομία (παράγραφος 11 παραπάνω).

42. Ως προς τούτο, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι από τη στιγμή που οι έρευνες ή οι κατ' οίκον επισκέψεις στοχεύουν την κατοικία ή το γραφείο δικηγόρου ο οποίος ασκεί κανονικά το επάγγελμά του, οφείλουν επιτακτικά να συνοδεύονται από τις « ειδικές δικονομικές εγγυήσεις » (Xavier Da Silveira c. France, αρ. 43757/05§ 41, 21 Ιανουαρίου 2010, και η αναφερόμενη νομολογία). Άρα, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η δικηγορική ιδιότητα του προσφεύγοντα ήταν γνωστή στις αρχές.

43. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι ή έρευνα και η κατάσχεση εγγράφων και υπολογιστών, συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρονικών δεδομένων, τα οποία ανήκουν στον προσφεύγοντα, συνεπάγονται προσβολή του δικαιώματος αυτού στο σεβασμό της « κατοικίας» και την «αλληλογραφία» του κατά την έννοια του άρθρου 8 (Niemetz, όπως λέχθηκε παραπάνω, §32, σε ότι αφορά στην αλληλογραφία που βρισκόταν στο δικηγορικό του γραφείο, και Sallinen et autres, όπως αναφέρεται παραπάνω, § 71, σε ότι αφορά στην κατάσχεση των ηλεκτρονικών δισκετών, ενός δικηγόρου). Παρόμοια προσβολή αποτελεί

παράβαση του άρθρου 8, εκτός εάν πληροί τους όρους της παραγράφου 2 της διάταξης αυτής: πρέπει να προβλέπεται από το νόμο, να τείνει σε ένα νόμιμο σκοπό και να είναι αναγκαία σε μία δημοκρατική κοινωνία.

44. Το Δικαστήριο εκτιμά άμεσα ότι η επίδικη προσβολή «προβλεπόταν από το νόμο». Λαμβάνοντας υπ' όψη την ομοιότητα της κατάστασης αυτής με εκείνη της αποφάσεως Modestou, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, το Δικαστήριο παραπέμπει κατά την ανάλυσή του στο σημείο αυτό, στις ισχύουσες παραγράφους της απόφασης αυτής (§§ 33-38).

45. Το Δικαστήριο παρατηρεί άλλωστε ότι η έρευνα και η κατάσχεση που διενεργήθηκαν στη συγκεκριμένη περίπτωση, διατάχθηκαν στο πλαίσιο ανοικτής ποινικής διαδικασίας για να διαπιστωθεί εάν τελέστηκαν από εγκληματική οργάνωση πολλαπλά ποινικά αδικήματα. Είχαν ως στόχο ένα νόμιμο σκοπό, αυτόν της πρόληψης των αξιοποιώνων πράξεων.

46. Για να προσδιορίσουμε εάν τα μέτρα αυτά ήσαν « αναγκαία σε μια δημοκρατική κοινωνία», το Δικαστήριο οφείλει να εξετάσει εάν η εσωτερική νομοθεσία και πρακτική παρείχαν πλήρεις και επαρκείς εγγυήσεις κατά των καταχρήσεων και της αυθαιρεσίας και πως οι εγγυήσεις αυτές χρησιμοποιήθηκαν στη συγκεκριμένη περίπτωση.

47. Το Δικαστήριο λαμβάνει υπ' όψη του κατ' αρχάς, ότι η επίδικη έρευνα διενεργήθηκε κατ' εφαρμογήν του ιδίου εντάλματος με εκείνο το οποίο επρόκειτο να εξετάσει το Δικαστήριο στην απόφαση Modestou όπως αναφέρεται παραπάνω.

48. Στην απόφαση αυτή, το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι η έρευνα που διενεργείται στα πλαίσια μιας προκαταρκτικής εξέτασης, πρέπει να περιβάλλεται από πλήρεις και επαρκείς εγγυήσεις ώστε να αποφύγει να χρησιμοποιείται για να παρέχει στις αστυνομικές αρχές στοιχεία που θέτουν σε κίνδυνο πρόσωπα τα οποία δεν έχουν ακόμη αναγνωριστεί ως ύποπτα για τη διάπραξη αδικήματος (*ibidem* §44).

49. Το ένταλμα έρευνας του εισαγγελέως ήταν συντεταγμένο με γενικούς όρους 9 παράγραφος 8 παραπάνω και παράγραφος 46 της απόφασης Modestou όπως αναφέρεται παραπάνω). Σε παρόμοιες περιπτώσεις, και ιδιαίτερα, όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση, όταν η εθνική νομοθεσία δεν προβλέπει

δικαστικό έλεγχο *ex ante factum* ως προς τη νομιμότητα και την αναγκαιότητα αυτού του ανακριτικού μέτρου, θα έπρεπε να υπάρχουν άλλες εγγυήσεις, κυρίως σε επίπεδο εκτέλεσης του εντάλματος, ώστε να αντισταθμίζει τις ατέλειες που συνδέονται με την έκδοση και το περιεχόμενο του εντάλματος ερεύνης. Η εσωτερική ελληνική νομοθεσία δεν προβλέπει έναν τέτοιο έλεγχο *ex ante* – το αυτό § 48.)

50. Κατά πρώτον, η διενεργηθείσα επισταμένη έρευνα συνοδευόταν από ορισμένες διαδικαστικές εγγυήσεις. Διατάχθηκε από τον εισαγγελέα εφετών, ο οποίος εξέδωσε ένταλμα έρευνας και μεταβίβασε το έργο αυτό στην Αστυνομική Διεύθυνση. Επιπλέον, η επίδικη έρευνα διεξήχθη από αστυνομικό υπάλληλο ο οποίος συνοδευόταν από αντεισαγγελέα.

51. Εντούτοις, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ο προσφεύγων δεν ήταν παρών σε καμία στιγμή της έρευνας της οποίας η χρονική διάρκεια ήταν δώδεκα ημέρες (από την 24^η Σεπτεμβρίου έως την 4^η Οκτωβρίου 2010). Ο φάκελος της δικογραφίας δεν επιτρέπει να γνωρίσουμε εάν οι ανακριτές επεχείρησαν να ενημερώσουν τον προσφεύγοντα για την παρουσία τους ή για τη δράση τους, ενώ ο κώδικας ποινικής δικονομίας υποχρεώνει αυτόν που διεξάγει την έρευνα να καλέσει τον κάτοχο των χώρων να παρίσταται. Αν υποθέσουμε ακόμη ότι οι αρχές θέλησαν να πετύχουν ένα αιφνιδιασμό αποφεύγοντας να ειδοποιήσουν εκ των προτέρων τον προσφεύγοντα, τίποτα δεν τους εμπόδιζε, για να είναι σύννομοι, να επιχειρήσουν να έλθουν σε επαφή μαζί του κατά τη διάρκεια του χρόνου κατά τον οποίο η εν λόγω έρευνα διεξαγόταν.

52. Οι αρχές κατέσχεσαν τους υπολογιστές και ορισμένα έγγραφα- μεταξύ των οποίων φακέλους πελατών σχετικούς με τις δικαστικές διαδικασίες και έγγραφα φορολογικού περιεχομένου- τα οποία αριθμήθηκαν σε δώδεκα πρακτικά κατασχέσεως, συνολικά 372 σελίδων. Η παρουσία ενός γείτονα, ως ανεξάρτητου μάρτυρα, δεν δύναται να θεωρηθεί ως επαρκής εγγύηση διότι αυτός δεν είχε τις νομικές γνώσεις και ήταν ανίκανος να διαγνώσει τα έγγραφα που αφορούσαν στις υποθέσεις πελατών του προσφεύγοντα και τα οποία καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο.

53. Τέλος, το Δικαστήριο επαναφέρει την κρίση ότι δεν υπήρχε άμεσος

δικαστικός έλεγχος *ex post factum* (Modestou, όπως αναφέρθηκε παραπάνω § 52). Πράγματι, η έρευνα κατέληξε στην κατάσχεση υπολογιστών και ορισμένων εγγράφων για τα οποία δεν αποσαφηνίστηκε ποτέ αν όλα είχαν άμεση σχέση με το υπό εξέταση αδίκημα.

54. Το Συμβούλιο Εφετών στο οποίο προσέφυγε ο παραπάνω προσφεύγων, αφού κατέληξε ότι η έρευνα έλαβε χώρα σε χώρο ο οποίος δεν μπορούσε να εξομοιωθεί με εκείνον ενός δικηγορικού γραφείου, αφιέρωσε το μεγαλύτερο μέρος της απόφασής του στο ερώτημα αν είναι δυνατόν να προβεί κανείς σε έρευνα και σε κατάσχεση στο πλαίσιο μιας προκαταρκτικής εξέτασης. Δεν αποφάνθηκε για τον τρόπο με τον οποίο είχε συνταχθεί το ένταλμα έρευνας ούτε απάντησε στο ερώτημα εάν η κατάσχεση όλων των εγγράφων και των υπολογιστών του προσφεύγοντος ήταν αναγκαία για την έρευνα των αξιοποιώνων πράξεων για τις οποίες και επρόκειτο. Άλλωστε, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι το σύνολο των κατασχεθέντων αντικειμένων βρίσκεται από την ημερομηνία της διενεργηθείσας κατάσχεσης στα χέρια των αρχών και ότι ο προσφεύγων δεν έχει ακόμη την ευχέρεια πρόσβασης σε αυτά.

55. Εξάλλου, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση, ένα και μόνο πρόσωπο, ο εισαγγελέας Ι. Ντ. διεξήγαγε την προκαταρκτική εξέταση κατά του προσφεύγοντος και εξέδωσε το ένταλμα ερεύνης και κατάσχεσης κατ' αυτού. Στη συνέχεια, όταν ο προσφεύγων αμφισβήτησε τη νομιμότητα των μέτρων αυτών ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών, ο ίδιος εισαγγελέας είχε χρεωθεί τη δικογραφία και υπέβαλε την πρότασή του στο συμβούλιο εφετών, το οποίο την έκαμε δεκτή λακωνικά, συνυπογράφοντας όλες τις επί μέρους προτάσεις του εισαγγελέως.

56. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι έναντι του προσφεύγοντος, το γεγονός ότι το πρόσωπο που διέπραξε, κατ' αυτόν, μία παρανομία είναι το ίδιο με εκείνο που διατυπώνει μία κρίση για το βάσιμο αυτής της ίδιας της προτεινόμενης παρανομίας, εμφανίζεται ως προβληματική εξ απόψεως μιας δίκαιης διεξαγωγής της διαδικασίας. Τούτο δε ακόμη περισσότερο από τη στιγμή που ο εισαγγελέας διατυπώνει την πρότασή του στο συμβούλιο εφετών και αυτό αποφασίζει χωρίς να ακούσει τον ενδιαφερόμενο, κάτι που δεν προβλέπεται από το εσωτερικό δίκαιο.

57. Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Δικαστήριο συμπεραίνει ότι οι ελλείψεις της διαδικασίας που ακολουθήθηκε στη συγκεκριμένη περίπτωση ήταν τέτοιες ώστε η διεξαχθείσα έρευνα και η κατάσχεση στο δικηγορικό γραφείο του προσφεύγοντα να μην κρίνονται ως ευλόγως ανάλογες με την επίτευξη νομίμων στόχων, λαμβάνοντας υπ' όψη το ενδιαφέρον μιας δημοκρατικής κοινωνίας να εγγυηθεί το σεβασμό προς την κατοικία.

58. Υπάρχει συνεπώς παραβίαση του άρθρου 8 της Συμβάσεως.

III. ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6§ 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

59. Ο προσφεύγων παραπονείται επίσης ότι ο εισαγγελέας ο οποίος εξέδωσε το ένταλμα έρευνας είναι ο ίδιος που αποφάνθηκε επί της αιτήσεως που αμφισβητεί τη νομιμότητα της έρευνας. Προβάλλει επ' αυτού παραβίαση της αρχής της ισότητας των δικονομικών όπλων, την οποία εγγυάται το άρθρο 6 § & της Σύμβασης, και του οποίου η ισχύουσα παράγραφος έχει ως εξής:

«Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα όπως η υπόθεση του δικαστεί δικαίως, (...) από δικαστήριο(...) που θα αποφασίσει(...) επί του βασίμου κάθε εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως(...)»

60. Το Δικαστήριο, λαμβάνοντας υπ' όψη τα συμπεράσματά του στις παραγράφους 57-58 παραπάνω, δεν κρίνει αναγκαίο να εξετάσεις τον λόγο του προσφεύγοντος στηριζόμενου στο άρθρο 6§1 της Συμβάσεως.

IV. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

61. Κατά το άρθρο 41 της Σύμβασης,

« Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί εφ' όσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα, δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

62. Ο προσφεύγων απαιτεί 15 000 ευρώ (EUR) ως ηθική βλάβη την οποία εκτιμά ότι υπέστη.

63. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η αναγνώριση της παραβίασης

αποτελεί επαρκή ικανοποίηση στη συγκεκριμένη περίπτωση. Επιπροσθέτως, το ποσό που αξιώνει ο προσφεύγων είναι υπερβολικό και αδικαιολόγητο λαμβάνοντας υπ' όψη τη νομολογία του Δικαστηρίου.

64. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι πρέπει να χορηγηθεί στον προσφεύγοντα το ποσό των 2 000 ευρώ ως ηθική βλάβη.

Β. Έξοδα και δαπάνη

65. Ο προσφεύγων ζητά επίσης 2 034 ευρώ για έξοδα και δικαστική δαπάνη στα οποία υπεβλήθη ενώπιον του Δικαστηρίου.

66. Η Κυβέρνηση εκτιμά ότι το ποσό που απαιτεί ο προσφεύγων είναι υπερβολικό.

67. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο προσφεύγων δεν δύναται να ζητήσει να του καταβληθούν τα έξοδα και η δικαστική δαπάνη ει μη μόνον στο βαθμό που τεκμηριώνεται η ύπαρξή τους, η αναγκαιότητά τους και ο εύλογος χαρακτήρας του ποσοστού τους. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, λαμβάνοντας υπ' όψη τα έγγραφα τα οποία έχει στη διάθεσή του, κυρίως τις αποδείξεις που προσκόμισε ο δικηγόρος του προσφεύγοντα, και τη νομολογία αυτού, το Δικαστήριο κρίνει εύλογο το ποσό που ζητείται και το χορηγεί στον προσφεύγοντα.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

75. Το Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να συναρτήσει το επιτόκιο υπερημερίας με το επιτόκιο του τόκου διευκόλυνσης που χορηγείται από την Κεντρική Ευρωπαϊκή Τράπεζα, προσαυξανόμενο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες,

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. Δέχεται την προσφυγή,
2. Δέχεται ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 8 της Συμβάσεως,
3. Δέχεται ότι δεν επιβάλλεται να αποφανθεί ως προς το λόγο το στηριζόμενο στο άρθρο 6§ 1 της Συμβάσεως,

4. Αποφάινεται:

α) ότι το εναγόμενο Ελληνικό Κράτος οφείλει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, εντός τριών μηνών, από την ημέρα κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί οριστική σύμφωνα με το άρθρο 44§ 2 της Συμβάσεως, τα παρακάτω ποσά:

i. 2 000 EUR (δύο χιλιάδες ευρώ), πλέον κάθε ποσό το οποίο ενδέχεται να οφείλεται ως φόρος, για ηθική βλάβη,

ii. 2 034 EUR (δύο χιλιάδες τριάντα τέσσερα ευρώ), πλέον κάθε ποσό το οποίο ενδεχομένως οφείλεται από τον προσφεύγοντα ως φόρος, για έξοδα και δικαστική δαπάνη.

β) ότι από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας και μέχρι την καταβολή, τα ποσά αυτά θα προσανζάνονται με απλό τόκο και επιτόκιο ίσο προς το επιτόκιο διευκόλυνσης που παρέχει η Κεντρική Ευρωπαϊκή Τράπεζα και το οποίο εφαρμόζεται την περίοδο αυτή, προσανζανόμενο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

5. Απορρίπτει την αίτηση για δίκαιη ικανοποίηση ως προς το επιπλέον.

Συνετάγη στη γαλλική γλώσσα, και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως την 4^η Οκτωβρίου 2018, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 77§§ 2 και 3 του κανονισμού του Δικαστηρίου,

(υπογραφή)
Abel Campos,
Γραμματέας

(υπογραφή)
Kristina Pardalos
Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο γαλλικό κείμενο
Αθήνα, 16 / 11/ 2018
Η μεταφράστρια: Β.Α.Αυγερινούλου